Lietas Nr. 133019916
Lietas arhīva Nr. 1-0199-16/13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2016.gada 10.maijā

Rīgas rajona tiesa:
tiesnese V.Puškundze
rakstveida procesā Rīgā, Lomonosova ielā 10, izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta pēc /pers. A/ sūdzības par Ādažu novada domes administratīvās komisijas 2015.gada 10.decembra lēmumu Nr.B68-21/17.

APRAKSTOŠĀ DAĻA

[1] 2015.gada 26.novembrī Ādažu novada dome sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu EM Nr.803902 par to, ka 2015.gada 1.oktobrī tika konstatēts, ka /pers. A/ piederošajā īpašumā /adrese/, nav noslēgts atkritumu apsaimniekošanas līgums kā to paredz Atkritumu apsaimniekošanas likums un Ādažu pašvaldības saistošie noteikumi. /pers. A/ tika nosūtīts paziņojums noslēgt līgumu līdz 2015.gada 20.novembrim. Atkārtoti pārbaudot, secināts, ka līgums par atkritumu apsaimniekošanu nav noslēgts. Ar šādām darbībām /pers. A/ ir pārkāpusi Atkritumu apsaimniekošanas likuma 16.pantu un 2011.gada 22.novembra Ādažu novada saistošo noteikumu Nr. 29 "Atkritumu apsaimniekošanas noteikumi" 20.punkta prasības un izdarījusi Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk LAPK) 75.panta otrajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

Ar Ādažu novada domes Administratīvās komisijas 2015.gada 10.decembra lēmumu Nr.B68-21/17 (turpmāk Iestādes lēmums) /pers. A/ par minēto pārkāpumu uzlikts naudas sods 150 *euro* apmērā, kā arī uzlikts pienākums līdz 2016.gada 10.janvārim noslēgt /pers. A/ atkritumu apsaimniekošanas līgumu.

Iestāde, novērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus – administratīvā pārkāpuma protokolu, apskates protokolu, īpašuma fotokopijas, SIA "Eco Baltia VIDE" e-pasta izdrukas, izdruku no Personu datu pārlūka par personas deklarēto dzīvesvietu, /pers. A/ rakstveida paskaidrojumus un pušu saraksti, Lēmumā ir atzinusi, ka /pers. A/ ir atzīstama par atkritumu radītāju Atkritumu apsaimniekošanas likuma izpratnē, jo pati nenoliedz faktu, ka rada atkritumus. Iestādes ieskatā /pers. A/ norādītais, ka viņa pati īsteno atkritumu apsaimniekošanu, par saviem līdzekļiem savācot un izvedot tos uz savākšanas un uzglabāšanas vietu nav savienojams ar Atkritumu apsaimniekošanas likumā noteiktajiem principiem par atkritumu apsaimniekošanu. Apstāklis, ka /pers. A/ neradīja sadzīves atkritumus, Iestādes ieskatā neizslēdz administratīvo atbildību, jo pienākums noslēgt atkritumu apsaimniekošanas līgumu ir noteikts Atkritumu apsaimniekošanas likuma 16.panta pirmajā daļā.

Iestādes lēmums pamatots ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1., 8.panta pirmās daļas 3.punktu, 16.pantu, 2011.gada 22.novembra Ādažu novada domes saistošiem noteikumiem Nr.29 "Atkritumu apsaimniekošanas noteikumi" 19., 20., 25., 45.punktu (lietas 33.-35.lapa).

[2] 2016.gada 20.janvārī Rīgas rajona tiesā saņemta /pers. A/ (turpmāk Sūdzības iesniedzēja) sūdzība par Iestādes 2015.gada 10.decembra lēmumu Nr.B68-21/17.

Sūdzībā norādīts, ka viņa ir nekustamā īpašuma /adrese/, īpašniece. Nav apstrīdēts fakts, ka viņai ir pienākums organizēt sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, jo tas par pašas līdzekļiem tiek darīts. Proti, visi atkritumi no īpašuma patstāvīgi tiek savākti un izvesti uz to uzglabāšanas vietu. Uzskata, ka nedz pašvaldība, nedz policija nav tiesīga noteikt viņai atkritumu savākšanas un izvešanas kārtību, kā arī piespiest slēgt līgumu ar kompāniju, kuru ir izvēlējusies pašvaldība. Turklāt uzskata, ka viņai nav nepieciešamība šāda līguma noslēgšanai, kas turklāt radīs civiltiesiskas saistības un atbildību, kā arī apgrūtinās viņas finansiālo stāvokli.

Norādītajos apstākļos, kā arī ņemot vērā to, ka lietā nav gūti nekādi pierādījumi tam, ka Sūdzības iesniedzēja radītu atkritumus savā īpašumā un, kas tādējādi piesārņotu pašvaldības teritoriju, /pers. A/ lūdz tiesu atzīt par nepamatotu Iestādes lēmumu un atcelt to pilnībā (lietas 4.-5.lapa).

[3] Ar Rīgas rajona tiesas tiesneses 2016.gada 27.janvāra lēmumu ir ierosināta administratīvā lietvedība pēc /pers. A/ sūdzības par Ādažu novada domes Administratīvās komisijas 2015.gada 10.decembra lēmumu Nr.B68-21/17 un lieta izskatīšanai nozīmēta rakstveida procesā 2016.gada 10.maijā, par ko 2016.gada 1.februārī paziņots lietas dalībniekiem.

Līdz lēmumā noteiktajam termiņam – 2016.gada 25.aprīlim paskaidrojumi vai lūgumi lietā nav saņemti, nav saņemts arī pieteikums par tiesas sastāva noraidījumu.

MOTĪVU DAĻA

[4] Pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi iesniegtās sūdzības pamatojumu par Iestādes lēmumu kopsakarā ar lietā esošajiem materiāliem, tiesa atzīst, ka /pers. A/ sūdzība ir noraidāma, bet Ādažu novada domes Administratīvās komisijas 2015.gada 10.decembra lēmums Nr.B68-21/17 ir grozāms daļā par sodu,

[5] LAPK 289.^{13}panta trešā daļa noteic, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Iepazinusies ar Iestādes lēmumā minētajiem argumentiem un apsvērumiem kopsakarībā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, tiesa secina, ka Iestāde ir pareizi, vispusīgi un pilnīgi novērtējusi pārkāpuma apstākļus, tādēļ tiesa pievienojas iestādes motivācijai. Tiesa uzskata, ka Iestāde ir sniegusi juridisku vērtējumu uz visiem sūdzībā norādītajiem apsvērumiem un argumentiem. Tāpat tiesa atzīst, ka, veicot administratīvo lietvedību, ir ievērota

procesuālā kārtība un tiesa nekonstatē apstākļus, kas norādītu, ka administratīvās lietvedības laikā būtu aizskartas Sūdzības iesniedzējas tiesības.

Savukārt novērtējot tiesai adresētajā sūdzībā norādītos argumentus un apsvērumus, tiesa secina, ka tie gan formāli, gan saturiski atkārto Iestādei adresēto rakstveida attieksmi pret kvalificēto pārkāpumu atkritumu apsaimniekošanas jomā.

Papildus tiesa uzskata par nepieciešamu sniegt savu vērtējumu tikai attiecībā uz atsevišķiem sūdzībā norādītajiem iebildumiem.

[5.1] Lietā nav strīds, ka Sūdzības iesniedzēja ir nekustamā īpašuma /adrese/, īpašniece un faktiskā valdītāja. Minētais apstāklis apstiprinās ar lietas materiāliem, tostarp, lietā esošo Zemesgrāmatas nodalījuma izdruku (lietas 11.-13.lapa) un Personu datu pārlūka izdruku (lietas 14.lapa). Tāpat nav strīds par to, ka Sūdzības iesniedzēja nav noslēgusi atkritumu apsaimniekošanas līgumu ar SIA "Eco Baltia VIDE", kuru šāda pakalpojuma sniegšanai ir izvēlējusies Ādažu novada pašvaldība.

No sūdzībā norādītā izriet, ka strīds nav arī par to, ka viņai ir pienākums organizēt sadzīves atkritumu apsaimniekošanu.

Par pamatu Iestādes lēmuma atcelšanai Sūdzības iesniedzējas ieskatā kalpo, pirmkārt, apstāklis, ka viņai nepastāv vajadzība šāda līguma slēgšanai, jo pati personīgi un par saviem līdzekļiem veic atkritumu savākšanu un nogādāšanu to uzglabāšanas vietās, otrkārt, pašvaldība nevar uzspiest viņai šāda līguma slēgšanu.

Līdz ar to tiesa secina, ka Sūdzības iesniedzējas argumenti ir vērsti uz pienākuma apstrīdēšanu slēgt līgumu atkritumu apsaimniekošanas jomā.

[5.2] Likuma "Par likumu un citu Saeimas, Valsts prezidenta un Ministru kabineta pieņemto aktu izsludināšanas, publicēšanas, spēkā stāšanās kārtību un spēkā esamību", kas bija spēkā līdz 2012.gada 30.jūnijam, 7.pants noteica, ka spēkā esošie likumi un Ministru kabineta noteikumi ir saistoši visā Latvijas teritorijā, un neviens nevar aizbildināties ar to nezināšanu. Minētais princips ir no 2012.gada 1.jūlija iekļauts Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma 2.panta otrajā daļā, kas paredz, ka oficiālā publikācija ir publiski ticama un saistoša.

Ar minēto tiek nostiprināts **likuma varas jeb tiesiskas valsts princips,** kas sastāv no trim pamatelementiem. Pirmais un būtiskākais no šiem elementiem nosaka, ka ikviens - gan juridiska, gan fiziska persona - ir pakļauta likumam. (*The administration and you. A handbook. Strasbourg: Council of Europe Publishing, 1996, p.10.*).

Interpretējot citētās tiesību normas secināms, ka likums ir likumdevēja vai citas valsts varas augstākas iestādes izteikta griba normatīvajā aktā, kam piemīt visaugstākais juridiskais spēks un, kas saistošs visām fiziskām un juridiskām personām.

Atbilstoši Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma 9.pantā norādītajai piemērojamo normatīvo aktu juridiskā spēka hierarhijai, pašvaldību saistošie noteikumi nedrīkst būt pretrunā ar Ministru kabineta noteikumiem un likumiem.

Līdz ar to tiesa secina, ka Pašvaldības pieņemtie noteikumi nav priviliģēta iegriba nodibināt noteiktu kārtību atkritumu apsaimniekošanas jomā. Šādu gribu ir izrādījis likumdevējs un tā izdotais normatīvais akts attiecas uz visu sabiedrību un ir saistošs tai, tostarp Sūdzības iesniedzējai.

Saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 8.panta pirmās daļas 3.punktu pašvaldība izdod saistošos noteikumus par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu savā administratīvajā teritorijā, nosakot šīs teritorijas dalījumu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonās, prasības atkritumu savākšanai, arī minimālajam sadzīves atkritumu savākšanas biežumam, pārvadāšanai, pārkraušanai un uzglabāšanai, kārtību, kādā veicami maksājumi par šo atkritumu apsaimniekošanu, kā arī nosaka pašvaldības pilnvarotas institūcijas un amatpersonas, kuras kontrolē saistošo noteikumu ievērošanu un ir tiesīgas sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu.

Savukārt pienākums atkritumu radītājam, kas izskatāmajā lietā ir Sūdzības iesniedzēja, kā to pareizi savā Lēmumā ir atzinusi Iestāde, ir noteikts Atkritumu apsaimniekošanas likuma 16.panta pirmās daļas 1.punktā. Minētā likuma panta ceturtā daļa noteic, ka sadzīves atkritumu sākotnējais radītājs, valdītājs (..) noslēdz līgumu ar sadzīves atkritumu apsaimniekotāju par sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadāšanu ne vēlāk kā divu mēnešu laikā no dienas, kad pašvaldība informējusi par sadzīves atkritumu apsaimniekotāju, ar kuru tā noslēgusi līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu attiecīgajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonā.

Ņemot vērā minēto, tiesa par pamatotu atzīst Iestādes lēmumā konstatēto, ka atkritumu apsaimniekošanas īstenošana savā īpašumā, t.i., to savākšana un nogādāšana uzglabāšanas vietā, neatbrīvo /pers. A/ no likumā noteiktā pienākuma noslēgt atkritumu apsaimniekošanas līgumu.

Tāpat tiesa uzskata, ka šādu Sūdzības iesniedzējas pienākumu neatspēko arī viņas norādītais apstāklis par to, ka viņas īpašums ir sakopts un nepiesārņo vidi, jo par vispārzināmu ir atzīstams fakts, ka cilvēku ikdienas vajadzību nodrošināšanas rezultātā rodas sadzīves atkritumi un vielas, kas nokļūst apkārtējā vidē.

Ar Iestādes Lēmumā nodibināto un lietas materiāliem konstatēts, ka 2015.gada 14.oktobrī Sūdzības iesniedzēja ir informēta par nepieciešamību līdz 2015.gada 20.novembrim noslēgt līgumu ar pašvaldības izvēlēto pakalpojumu sniedzēju SIA "Eco Baltia VIDE" (lietas 16.-17.lapa). Līdz Iestādes Lēmuma pieņemšanas dienai – 2015.gada 10.decembrim /pers. A/ nav noslēgusi pakalpojumu līgumu. Lietas materiāli nesatur ziņas, ka Sūdzības iesniedzēja šādu līgumu būtu noslēgusi līdz sūdzības izskatīšanas dienai.

[6] Novērtējot sūdzībā norādīto kopsakarā ar administratīvā pārkāpuma lietā iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem, tiesa nav guvusi pamatotus argumentus Sūdzības iesniedzējas izteiktajiem iebildumiem.

Tiesa atzīst, ka Iestādes lēmumā izdarītie secinājumi par administratīvā sastāva esamību un pie atbildības saucamās personas vaina ir pietiekami izvērtēti un argumentēti un nerada šaubas par /pers. A/ vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā pēc LAPK 75.panta otrās daļas.

Taču, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, ievērojot LAPK 289.^{6}panta septītās daļas 5.punkta nosacījumus, uzskata par nepieciešamu grozīt piemērotā naudas soda apmēru.

Saskaņā ar LAPK 1.pantu administratīvo pārkāpumu likumdošanas uzdevums ir aizsargāt sabiedrisko iekārtu, īpašumu, pilsoņu sociāli ekonomiskās, politiskās un personiskās tiesības un brīvības, kā arī komersantu, iestāžu un organizāciju tiesības un likumīgās intereses, noteikto pārvaldes kārtību, valsts un sabiedrisko kārtību, nostiprināt likumību, novērst tiesību pārkāpumus, audzināt pilsoņus likumu precīzas un stingras ievērošanas garā, ieaudzināt viņos cieņas pilnu attieksmi pret citu pilsoņu tiesībām, godu un pašcieņu, pret sadzīves noteikumiem, apzinīgu attieksmi pret saviem pienākumiem un atbildību sabiedrības priekšā.

Atbilstoši minētā likuma 22.pantā noteiktajam soda mērķim, administratīvais sods tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

Tiesa nevar atzīt minēto pārkāpumu par nebūtisku, taču ņemot vērā to, ka Sūdzības iesniedzēja gan pirms administratīvās lietvedības procesa uzsākšanas, gan tā laikā aktīvi ir izteikusi savu viedokli un attieksmi par strīdus jautājumu, kā arī ievērojot izdarītā pārkāpuma raksturu un sabiedrības apdraudējumu, tiesa uzskata par atbilstošu un samērīgu piemērot /pers. A/ naudas sodu par LAPK 75.panta otrajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu panta sankcijā paredzētajā minimālajā apmērā, t.i., 70 *euro* apmērā.

[7] Ņemot vērā to, ka lietā ir pierādīts fakts, ka /pers. A/ ir pārkāpusi Atkritumu apsaimniekošanas likuma 16.panta un 2011.gada 22.novembra Ādažu novada domes saistošo noteikumu Nr.29 "Atkritumu apsaimniekošanas noteikumi" 20.punkta prasības, par ko atbildība paredzēta LAPK 75.panta otrajā daļā, tiesa uzskata, ka /pers. A/ sūdzība par Ādažu novada domes administratīvās komisijas 2015.gada 10.decembra lēmumu Nr.B68-

21/17 kā nepamatota ir noraidāma.

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243., 244., 289.[6], 289.[12] un 289.[13] pantu, tiesa

nosprieda:

Grozīt ar Ādažu novada domes administratīvās komisijas 2015.gada 10.decembra lēmumu Nr.B68-21/17, daļā par /pers. A/, personas kods /personas kods/, noteikto soda mēru.

Noteikt /pers. A/, personas kods /personas kods/, naudas sodu 70 (septiņdesmit) *euro* apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijā 10 darba dienu laikā no sprieduma paziņošanas dienas, sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Spriedums sastādīts un pieejams – 2016.gada 10.maijā.

Rīgas rajona tiesas tiesnese V.Puškundze